

Jumala armastusest kantud lastelaager

Armastusest räägitakse palju, kuid milline on Jumalale meelepärane armastus? Selle tähtsa küsimuse üle mõeldi üheskoos Pauluse koguduse lastelaagris juuni esimesel nädalalõpul Põltsamaa kiriklas. Laagrisse tuli kokku 46 last ja 19 täiskasvanut.

Laagri õppetundides räägiti Jumalale meelepärast armastusest läbi nelja teema: „Armastage üksteist!“, „Aidake üksteist!“, „Aidake üksteisel kasvada!“ ja „Ülistage koos Jumalat!“ Sai selgeks, et kristlik armastus saab alguse mitte inimesest, vaid Jumalast, kelle armastus meid esmalt puudutab ja muudab – ning teeb võimalikuks, et meiegi suudame, oskame ja tahame armastada. Jumala armastust näeme Jeesuses Kristuses, kes tõi end ohvriks, et kõiki inimesi pattudest päästa.

Lisaks õpetustele ja piiblitugudele said lapsed ka meisterdada, mängida ja laulda. Eriti toredad olid tegevused õues: maastikumäng, laagriolümpia ja lõkkeõhtu. Maastikumängus otsiti Jumala Püha Vaimu vilju ja lahendati ülesandeid. Elevust tekitas „elevandi hambapasta“ – keemiakatse, mille tulemusena pulbitses üle klaasiääre värviline vaht. Veel püüdsid lapsed võimalikult täpselt ära lugeda minuti pikkust ja mõõtsid, kui lai on kellegi naeratus. Kõige pisemate rühma naeratus tuli kokku lausa pool meetrit!

Laagriolümpial, mida korraldas Talis Mölder, katsuti omavahel jõudu mitut moodi. Välkusid jooksujalad, veeresid pallid ja rõngad. Lõkkeõhtu tarvis valmistas Heli Lätt suure hulga tokisaia tainast, mida suured ja väiksed üksteise võidu puuvarraste otsa keerutasid ning lõkkesuure kohal

kuldpruuniks küpsetasid. Õhtupäike paistis, Timo Švedko juhatusel kõlalsid laagrilaulud – ja sääsedki püsisid kõigi rõõmuks tühjade köhtudega ohutuskauguses.

Laupäeval rõõmustas laagrilisi kristlik nukuteater „Talleke“. Trupp etendas tuntud loo tõlner Sakkeusest, kes sai endale sõbraks Jeesuse. Pärast etendust võisid huvilised nukke ka oma käega katsuda.

Pühapäev algas kolmainupüha jumalateenistusega Põltsamaa Niguliste kirikus. Peale usutunnistust kogunes laagripere altari ette ja laulis Pekka Simojoki laulu „Puuviljasalat“. Küll kõlas see alles vägevalt ja kogu

südamest Jakob Luhametsa kitarr- ja Katrin Burmani klaverimängu saatel! Laul tõi kaasa koguduse aplausi ja mõnegi rõõmupisara silmanurka.

Tänu Jumalale kordaläinud laagri eest! Lapsi õpetasid Katrin Burman, Katrin Kull, Eleri Luhamets, Heli Lätt, Anu Seppa, Silvi Švedko ja Pirjo Roots, laagri juhataja. Vaimulikest osalesid Kristjan Luhamets, Marek Roots, Timo Švedko ja Urmas Saupõld. Eriline tänu ka Kaidi Pindmaale ja Tiiu Saupõllule – ja muidugi kõikidele lastele, vanematele ja vanavanematele!

MAREK ROOTS

Katrin Burman paisutas suuri seebimulle.

Aino Liba: jagada tuleb usku, lootust, armastust

Kogu elu arsti ametit pidanud Aino Liba on nüüd juba mitukümmend aastat võinud Tartu Pauluse kirikut oma kodukirikuks pidada.

Aino, millisest kodust oled sa pärit ja mida said oma vanematelt kaasa eluteele?

Minu vanemate Meeta Kateriina ja Artur Kaha talu oli Põlvamaal Kiidjärve külas. Sündisin sõja ajal 1944. aastal kodus pere esimese lapsena. Kahe aasta pärast sündis minu vend Peeter. Vanaema Emilie Kaha elas talus koos meiega. Talu oli tänu töökatele vanematele heal järjel. Olime vennaga hoitud lapsed. Meie pere küüditati 1949. aastal Siberisse Omski oblastisse. Tänu Jumalale, vanaema igapäevastele palvetele ning isa ja ema töökusele saime võõrsil oldud aja üle elatud. 1954. aastal, kui lapsed vabastati, tõi tuttav mind koos vennaga Tartusse tädi juurde elama. Vanemate soov oli, et lapsed saaksid eestikeelse hariduse. 1956. aastal jõudsid ka isa ja ema tagasi Eestisse ja neil lubati oma talus kolhoosi lehmakarja talitada. Õppisime vennaga Vastse-Kuuste koolis, lõpetasime Ahja Keskkooli. Emal ja isal kodune hoolitsus ja abi saatis meid kuni nende lahkumiseni. Vanematelt oleme pärinud elujõu, töökuuse, pere- ja koduhoidmise oskuse, õppimistahte, armastuse laste vastu, oskuse abi saamiseks ja tänuks Jumala poole palvetada.

Milline on sinu enda perekond?

Abiellusin kooliõpetaja Enn Libaga 1967. aastal Tartus. Nõos elamise ajal sündisid meil aastase vahega poeg Lennart ja tütar Kristin. Koos lõpetasid nad Nõo keskkooli. Lennart koos abikaasaga pärisid minu sünnitalu ning elavad ja töötavad perega seal. Nende peres on tänaseks jõudnud täiskasvanuikka tütar Maarja, poeg Martin-Johannes ja poeg Mattias Erik. Meie tütar Kristin elab Tartus ja töötab Eesti Kirjandusmuuseumis. Meie Ennuga naudime vananemist pensionäridena.

Aino Liba oma harjumuspärasel kohal Tartu Pauluse kirikus.

Otsustasid õppida arstiks? Millest just selline valik?

Soov saada arstiks tekkis mul lapseeas. Põhjuseks võis olla Tartu Lastepoliklinikus õdedena töötavate tädi eeskujul. Peale keskkooli lõpetamist töötasin kaks aastat samas polikliinikus.

Lõpetasin Tartu Riikliku Ülikooli pediaatrina ja asusin Elvas ja Tartus tööle lastearstina. Lõpetasin ka perearstide kursused ja kuni pensionile siirdumiseni töötasin perearstina. Arsti töö on olnud minu õige valik. Hommikul läksin hea meelega tööle ja õhtul tulin rahulolevana koju. Fred Jüssi sõnadega: „Kui sa oled maailmas aidanud ühte inimest, olgu see kasvõi sina ise, siis sa oled aidanud tervet inimkonda“.

Arsti käest on paslik küsida: milline inimene on sinu arvates terve?

Olen oma patsientidele öelnud, et terve inimese tunnuks on vaimu ja füüsilise tasakaal, mis avaldub suutlikkuses olla tänulik olemasoleva eest ja tunda rõõmu oma elu pisiasjades. Kehalise suutlikkuse tagab eakohane liikumine ja igakülgne mõõdukas toitumine. Vaimu hoiavad

erksana kultuuriüritustel osalemine, suhtlemine omastega, mäluharjutused.

Kas arst ja Jumal töötavad käsikäes?

Minul on elus vedanud, kõigi töökaaslastega on olnud hea läbisaamine ja enamus olid usklikud inimesed, küll erinevate koguduste liikmed. Jumala juhatamist ja abi oleme tundnud patsientide tervenemisel. Tänu Jumalale!

Kuidas jõudsid kristliku usu ja Pauluse koguduseni?

Olen kasvanud ja elanud usklikus perekonnas. Kodus olid meil igaõhtused pereliikmete palved ja Jumala poole pöördumised. Minu vanaisa käis võimalusel pühapäeviti jalgsi Põlva kirikus jumalateenistustel. Tema põhimõte oli kasvatada oma viit last sõnaga, käega ei tohi karistada. See põhimõte on meie peres kandunud edasi põlvest põlve.

Olen Põlva kirikus ristitud. Minu ema ja ristiema käisid leeris Tartu Pauluse kirikus. Meil on säilinud isegi ema Eesti Vabariigi aegne leeritunnistus. Minagi käisin ema eeskujul Tartu Pauluse kirikus leerikoolis ja leeris

täiskasvanu eas. Enn oli Kambja koguduse liige, peale pensiomile jäämist palus ta ennast üle tuua Tartu Pauluse koguduse liikmeks.

Olete abikaasaga tihti pühapäeval kirikus. Mis on, mis teid tõmbab?

Kirikus käimine on meil sagenenud vanemas eas. Meie jaoks on oluline jutluse ja jumalasõna kuulamine, armulaua käimine ja õnnistus. Kodus olles me kasutame tänapäeval interneti vahendusel jumalateenistuse otseülekanne jälgimist. Meie neljakümnendal pulma aastapäeval täitus minu suur soov ja toimus meie laulatus Kambja kirikus. Peale laulatus sõitsime Põlvasse oma vanemate kalmudele. Oli aeg mõtiskleda elatud elu üle, süüdata küünlad ja asetada värsked lilled. Jumalateenistus on aeg meie jaoks, kasutame seda võimalust. Kirik on pühakoda.

Kuidas suhtud väitesse, et Eesti olevat üks maailma usuleigemaid riike?

Minu arvates vajab see väide kontrollimist. Iga inimene usub omamoodi. Me lihtsalt ei oska vastust soosivalt küsida ja inimene ei oska enda kohta vastata. Fred Jüssi sõnadega: „Inimene pole kunagi mõistnud väärtusi, mida ta ise luua ei suuda“.

Kirikute juures on tänuväärseid laste pühapäevakoolid, kristlikud lastehoiud, laulukoorid, kunstiõpetus. Kokkuvõtvalt Goethe sõnadega Fred Jüssi kaudu: „Me peame arendama oma omadusi, mitte iseärasusi“. Paljud vanemad käivad lastega jumalateenistustel. Ka tänapäeva koolides peaks tunniplaanis olema vabalt valitav eakohane usuõpetus. Seda ainet võiksid anda kohalike

kirikute ja koguduste poolt suunatud usuõpetajad. Jagada tuleb usku, lootust, armastust. Mida Juku õpib, seda Juhan oskab!

Kas oled oma elus kogenud mõnda erilist palvevastust või Jumala juhtimist?

Olen ise mitmel korral oma haigustega olnud koguduse eestpalvetes ning saanud palvete tagajärjel leevendust ja abi.

Milline Piibli raamat või kirjakoht on sinu jaoks eriti tähtis?

Ühte kindlat raamatut või kirjakohta ei tahaks nimetada. Alustan ja lõpetan päeva vennastekoguduse vaimulike päevaloosungite lugemisega.

Küsimusi esitas MAREK ROOTS

Meeldejääv päev Ida-Virumaal Jõhvis ja Alutagusel

Märtsis väljakuulutatud koguduse reis Ida-Virumaale osutus väga populaarseks. Peaaegu viiskümmend bussikohta täitusid kiiresti. 27. mail läksid reisilised palve- ja õnnistussõnade saatel teele.

Iisakus, esimeses peatuskohas tervitas meid koguduse töötaja Anne Ferschel. Rääkides 1894. a. valminud kiriku minevikust ja tänapäevast, jäid kõlama sõnad: „Kõige tähtsam on palve. Kui aeg on käes, siis Jumal teeb oma töö!“

Jõhvi keskajal rajatud ja peaingel Miikaeli (Mihkli) nime kandvas pühakojas võttis meid vastu muheda sõnaga õpetaja Peeter Kaldur. Üheskoos pidasime nelipüha laupäeva palvuse, misjärel nautisime kohvi ja pirukaid Jõhvi koguduse majas.

Eriliselt kaunis ja kodune Illuka kirik oleks pidanud esialgsete plaanide järgi asuma hoopis teises paigas – nimelt Kuremäe kloostri kohal. Tsaarivõimu survele läks aga teisiti. Praegune, 1930. aastal valminud pühakoda sai hiljuti suurepäraselt remonditud tänu põlvkivi kaevandamisest saadud rahadele. Nii rääkis meile Illuka koguduse esindaja Ene Raudar.

Reisipäeva viimane sihtpunkt oli Kuremäe ehk Pühtitsa klooster. Kloostri territooriumil ja nunnaelu vaimsuse radadel juhatas meile teed eesti soost õde Alipia. Kõlas õhtuse jumalateenistuse kellamäng ja kaunis naiskoori liturgiline laul. Täna on Pühtitsa kloostri sadakond nunna, kelle hulgas on ka neli eestlast.

Õde Alipia südamliku hüvastijätu järel algas kodutee. Jumal, õnnista Ida-Virumaad!

MAREK ROOTS

Õpetaja Peeter Kaldur tutvustas Jõhvi kirikut.

Minuti piiblitund

Käesoleva aasta 13. aprillil jõudis esmakordselt avalikkuse ette "Minuti piiblitund". Täna on Pastoraadi Youtube'i kanalil jõudnud vaatajate ette neli lühivideot ning oodata on järke. Iga video käsitleb põgusalt mõnda kirjakohta või teemat. Videod on filminud ja monteerinud Mattias Haamer, tekstid valmistab ette ning esitab Kristjan Luhamets. Formaadi mõtles välja Mattias Haamer, pidades juba oktoobris nõu noortega, kes tegid ettepanekuid ka teemade osas.

Ametisse seati neli uut kirikuõpetajat

Teisel nelipühäl, 29. mail kell 17 helisesid Tallinna toomkiriku kellad ja algas pidulik jumalateenistus. Peapiiskop Urmas Viilma ordineeris neli uut kirikuõpetajat. Kolm neist: Tanel Meiel, Ulvar Kullerkupp ja Robert Bunder olid varem juba diakonina ametis olnud, neljas, Külli Suurevälja oli uustulija EELK vaimulike seas.

25-aastane **Robert Bunder** määrati teenima Rannu kogudust. Aasta tagasi kolis ta koos abikaasa ja kahe tütrega Võrtsjärve äärde elama ja Rannu kogudust teenima, toona diakonina. Enne Robertit teenis kolm aastat Rannu kogudust Timo Švedko. Kui ta Tartu Maarja kogudusse kutsuti, jäi Rannu kogudus praost Mart Jaansonini hooldada. Nüüd on Rannus jälle oma kirikuõpetaja.

49-aastane **Tanel Meiel** on endine kaitsevälaline, küberkaitse üksuse looja ja pealik. Viis aastat tagasi sai Tanelist Sangaste koguduse diakon ja õpetaja Ivo Pilli truu abiline. Nüüd on rollid vahetunud – Tanel on Sangaste koguduse õpetaja ja Ivo tema abiline.

56-aastane **Ulvar Kullerkupp** on tagasi kodupaika jõudnud. Lüganusel möödus tema lapsepõlv ja Lüganusel lõpetas ta keskkooli. Pealinnas ettevõtjana tegutsedes jõudis ta kirikusse Nõmme Rahu koguduses. Kirikutöö muutus tema jaoks aina olulisemaks. Ta läks usuteadust õppima ja ordineeriti aastal 2020 Narva koguduse diakoniks. Kui poolteist aastat hiljem

senine Lüganuse diakon Tõnis Tamm emerituuri arvati, määrati Ulvar teenima Lüganuse kogudust, mida ta nüüd koguduse õpetajana teenib.

Päris uue vaimulikuna seati ordinatsioonipäeval ametisse 57-aastane **Külli Suurevälja**, pikaajaline Eesti Televisiooni töötaja. 19. märtsil seati Randvere koguduses diakoni ametisse Külli abikaasa Andres Suurevälja. Külli praktikakoguduseks oli Pastoraalseminari ajal läheduses asuv Viimsi kogudus. Täna ongi Külli Viimsi koguduse abiõpetaja.

EELK noorim vaimulik on jätkuvalt Robert Bunder. Ta on praegu ka ainus 1990ndatel sündinud vaimulik. 14 vaimulikku on sündinud 1980ndatel, kuid nemadki moodustavad tühise osa EELK 228 vaimulikust. Tõsi, 28 neist on emerituuris ja 19 reservis. Kogudusi teenib õpetajana 98, abiõpetajana 17 ja diakonina 22 vaimulikku. Ametisolevaid piiskoppe on kolm, ülejäänud vaimulikud on kas vikaarid või kaplanid.

Peapiiskop Urmas Viilma saab tänavu 13. augustil 50-aastaseks. Temaga samal aastal on sündinud 18 vaimulikku, aastatel 1966 – 1976 koguni 103 vaimulikku. Kui emerituur välja arvata, on EELK vaimulike keskmine vanus täna 55 aastat. Pole paha, sest vaimuliku töö eeldabki teatud küpsust, samas võivad need töötajad, kel aastaid vähem, tunda end kirikus eriliste, oodatute ja hinnatutena.

Jumalateenistused

Jätkuvalt on jumalateenistused Tartu Pauluse kirikus pühapäeviti kell 10.

Ülekanded jumalateenistusest on Pereraadios, Youtubes ja Facebookis.

Lastele on kirikus kaks **mängutuba**, kus jumalateenistust saab jälgida ekraani ja kõlarite abil.

Kiriku noortepäevad

EELK noortepäevad ehk JäPe on **13.-16. juulil** Pilstveres.

Registreerumine jape.ee/piletid/

Lähem info: õp Kristjan Luhamets, tel 5399618

Koguduse elu nädala sees

Piiblitunnid jätkuvad sügisel.

Taizé palvused neljapäeviti 17.30.

Kantselei, kirik ja kolumbaarium on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 9-10, telefon 5550 6363.

Liikmeannetusi saab teha kantseleis või ülekandega. Arve nr: EE282200 221005105336, saaja: EELK Tartu Pauluse kogudus.

Raamatupood on avatud E-R 10-17, L 10-14 ja P 11.30-12.00.

Supiköök on avatud E-L 11-13.

Surnuaiapäeva

Tartu Pauluse surnuaiapäeva on juuni kolmandal pühapäeval kell 13, mis tänavu on 18. juuni. Mälestamisi on võimalik üles anda juba praegu koguduse kantseleis.

Suvine leerikool

Suvine leerikool algab 12. juunil, tunnid esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 18.00. Leeripäeva on 9. juulil.